

Vrednicul călugăr Veniamin Acojocăriței¹

Pr. dr. Mihai Vizitiu

Istoria monahismului românesc ne arată că, fără a neglija rugăciunea și anumite îndatoriri (ascultări) administrative, monahii și monahiile din mănăstirile noastre au avut preocupări intelectuale ori artistice (muzică, pictură, sculptură, miniatură etc.), creând opere a căror valoare este unanim recunoscută, unele dintre ele constituind piese de mare greutate în mari muzee sau colecții din lume.

Mulți dintre acești smeriți creatori rămân necunoscuți sau, în cel mai fericit caz, devin cunoscuți prin singurul act de identitate sesizabil: menționarea cu discreție a numelui și calității lor, undeva într-un colț de icoană sau copertă de manuscris, de genul „Veniamin zugrav“, „Isihie monahul“, „Macarie tipograf“ etc., alături de astfel de nume fiind menționată, eventual, data.

Unii dintre viețuitorii chiliilor au ajuns celebri atât prin importante demnități la care au fost chemați de

---

¹ Articol publicat în ziarul *Lumina* pe 21 decembrie 2013 cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la naștere și a 25 de ani de la trecerea la cele veșnice a Părintelui Veniamin Acojocăriței.

Biserică, cât și prin înaltul lor grad de cultură, nu numai teologică. Amintim, de exemplu, pe Simion Ștefan, mitropolitul Transilvaniei, care, în una din predosloviile Noului Testament de la Bălgrad (Alba Iulia) din 1648, prima traducere integrală a Noului Testament în limba română, lansa teoria lingvistică despre „circulația cuvintelor”, teorie valabilă și astăzi, în care spunea „bine știm că cuvintele trebuie să fie ca banii, că banii aceia sânt buni carii împlă în toate țările, așa și cuvintele acelea sânt bune carele le înțeleg toți”, subliniind prin aceasta unitatea limbii și poporului român.

Un alt reprezentant de seamă al literaturii ecleziastice românești este mitropolitul Dosoftei al Moldovei, cel care, prin a sa *Psaltire în versuri* din 1673, a pus bazele poeziei culte românești, și care, la sfârșitul psalmului 131, a „scornit”, potrivit expresiei lui, câteva stihuri (versuri) ce merită a fi nu numai menționate, ci și învățate de oricine: „Cine face zidi de pace,/ Turnuri de frățâie,/ Duce viață fără greață/ Într-a sa bogățâie/ Că-i mai bună, de preună,/ Viața cea frățască,/ Decât armă ce destramă/ Oaste vitejască”.

În termeni la fel de elogioși se poate vorbi și despre următorii ierarhi, mari cărturari ai poporului român: Varlaam, mitropolitul Moldovei, a cărui *Carte românească de învățătură* (*Cazania*) a circulat intens în toate Țările Române; Andrei Șaguna, mitropolitul românilor din Ungaria și Transilvania, care a înființat „Telegraful Român”, publicație ce apare neîntrerupt din 1853, contribuind foarte mult la culturalizarea maselor populare; Miron Cristea, întâiul patriarh al României, cel care a scris prima teză de doctorat despre *Viața și opera lui M. Eminescu* la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din

Budapesta (lucrare tipărită în limba maghiară în 1895), și, mai aproape de noi, mitropoliții Antonie Plămădeală și Bartolomeu Anania, ale căror opere teologice și literare sunt bine cunoscute.

Alți viețuitori ai mănăstirilor n-au ieșit în evidență prin activități de conducere în Biserică, dar, pe lângă îndatoririle cerute de statutul lor de monahi, în intimitatea chiliei, au creat opere care au devenit cunoscute abia după trecerea lor în veșnicie. Operele acestora, chiar dacă nu au dimensiunea celor menționate mai sus, nu sunt lipsite de valoare, ba, dimpotrivă, cuprind idei de o mare profunzime teologică, morală, socială, evidențiind chiar și talent literar. Unii dintre aceștia au fost pictori, alții sculptori sau miniaturişti, iar alții, talentați poeți. Ei, prin stilul lor poetic, se înscriu, într-un fel, în categoria așazișilor „poeți ai țărânimii”, cum se spunea odinioară despre George Coșbuc. În această categorie aș îndrăzni să-l includ pe un modest, dar autentic monah, protosinghelul Veniamin Acojocăriței, al cărui ucenic apropiat am fost și de la care mi-a rămas un volum manuscris de poezii în care, în versuri simple, descrie viața cotidiană în anumite contexte, ori exprimă idei teologice, morale, sociale și chiar filosofice, la care a meditat profund în liniștea chiliei.

„Scrisoare de pe front“

Dar cine a fost acest smerit monah? Părintele Veniamin Acojocăriței s-a născut la 30 ianuarie 1913 în localitatea Coșula, cătunul Șupitca, de pe apa Miletinului,